

УДК 070:37+811.111

Полежасв Ю.Г.

канд. наук соц. ком., доц. НУ «Запорізька політехніка»

ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сьогодні в світовому освітньому та науковому просторі зростає кількість публікацій, присвячених формуванню медіаграмотності під час вивчення найрізноманітніших дисциплін. Це зумовлено самою природою сучасного постмодерного суспільства, яке доволі часто називають інформаційним. Адже в сучасному глобалізованому світі зростає кількість медіапотоків, через які індивіди отримують інформацію, обсяг якої, її якість та адекватність залежить від джерел її поширення та готовності реципієнтів до її сприйняття.

Саме тому актуалізується необхідність пошуків методико-педагогічних алгоритмів, спрямованих на підготовку учнів та студентів до сприйняття та роботи із інформацією, що отримується через традиційні та новітні медіа. Крім того, дослідниця увага фокусується й на підготовці до репрезентації власного образу в інформаційному полі соціальних мереж, на власних профілях та коментарях, професійних сайтах, у блог- та влогосферах.

В українському педагогічному дискурсі сьогодні існує низка термінів, що стосується підготовки до роботи із інформацією, а саме

«медіаграмотність», «медіакомпетентність», «медіаосвіта» та «медіаобізнаність». Для цього наукового доробку найактуальнішим є термін «медіаграмотність», що, на думку авторитетного західного дослідника когнітивіста В. Дж. Поттера, позначає «набір точок зору, з яких ми представляємо себе ЗМІ та інтерпретуємо значення повідомлень, із якими ми стикаємося» [4, 63]. У відповідності до поглядів В. Дж. Поттера є сім ключових навичок, розвиток яких є необхідним для формування медіаграмотності, а саме аналіз, оцінка, групування, індукція, дедукція, синтез і реферування. [4]. Думається, що ці навички є загальнопедагогічними, розвиваються під час вивчення усіх дисциплін та пов'язані із когнітивними процесами – запам'ятовування, розуміння, застосування, аналіз, оцінка, створення [1]. Ця таксономія є базовою під час навчання іноземних мов та лежить в основі комунікативної методики викладання.

Саме тому особливе місце у формуванні медіаграмотності відіграють гуманітарні дисципліни, спрямовані на формування світоглядних орієнтирів та мови, що виступають каналами поширення самої інформації. Імплементація елементів медіаграмотності в процес викладання іноземної мови повинна узгоджуватися з головною метою вивчення мови, а саме з розвитком рецептивних та продуктивних навичок – читання, аудіювання письмо та говоріння, тобто підготовки до успішної комунікативної діяльності в іншомовному просторі, якому властива інша культурна парадигма, в якій мовна особистість репрезентує себе.

Як зазначають дослідники П. Думмет та Дж. Хьюгс, під час занять із іноземної мови слід навчати сприймати медіаповідомлення у такій послідовності: базове сприйняття (розуміння самого тексту з точки зору мови, яке дозволяє запам'ятати його), критичне сприйняття (під час якого відбувається розуміння причинно-наслідкових зв'язків як у самому тексті, так і щодо причин його появи), а також креативне сприйняття (сприйняття інформації задля творення нових ідей на основі тексту) [2, с 5-16]. Залучення медіатекстів та елементів медіаграмотності у заняття з іноземної мови допомагає краще досягнути культуру опановуваної мови, занурюючись в автентичний текст, вступаючи у дискусію про нього тощо.

Під час занять із іноземної мови варто не лише формувати навички медіаграмотності, тобто аналізу інформації чи створення контенту у відповідності до комунікативних задач, а звертати увагу на формування критичного мислення та культурної грамотності, що є базовими для сприйняття повідомлень як рідною так і іноземною мовами. Адже будь-яка інформація, представлена в інформаційному потоці, потребує базових культурних знань для її декодування, критичного сприйняття та інтерпретації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Anderson, L. W., Krathwohl, D. R. A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York: Longman, 2001. 333 p.
2. Dummet, P., Hughes, J. Critical thinking in ELT. A working model for classroom. Boston: National Geographic Learning, 2019 158p.
3. Pederson, Rod. An argument for including critical media literacy in EFL curriculum and pedagogy. *English Teaching*. 2023.V 78(1). P. 169-195. URL: <https://doi.org/10.15858/engtea.78.1.202303.169>
4. Potter, W. J. Theory of media literacy: A cognitive approach. Thousand Oaks, Calif: SAGE Publications, 2004. 320 p.